

[Legislació, plans i documents](#) > [Documents de directrius i criteris](#) |

PLA ESTRATÈGIC PER AL LITORAL DE LA REGIÓ METROPOLITANA DE BARCELONA (2005)

Maria Xalabarder

A final d'any conclouen els treballs tècnics del Pla estratègic per al litoral (PEL) de la Regió Metropolitana de Barcelona amb l'aprovació de les Propostes Estratègiques per part del Consell General. El Pla, que neix amb la vocació de concretar propostes clares d'acció per al desenvolupament sostenible i la gestió integral d'aquest territori, ha estat impulsat pels vint-i-set ajuntaments litorals de la província de Barcelona, integrats en l'Associació Pla estratègic litoral, i ha comptat amb el suport de la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Barcelona, la Mancomunitat de Municipis i l'Autoritat Portuària de Barcelona.

Els 118 km de costa situats entre Cubelles i Malgrat de Mar, entre la desembocadura del riu Foix i de la Tordera, ressegueixen una estreta franja de sòl entre el mar i la Serralada Litoral on les tensions pròpies del litoral mediterrani es manifesten amb especial intensitat. En aquest territori densament ocupat, hi viuen i treballen més de tres milions de persones, que comparteixen espai amb infraestructures viàries i ferroviàries, vint-i-quatre ports esportius, el **PORT DE BARCELONA** i **L'AEROPORT DEL PRAT**, i diverses zones logístiques i industrials.

Amb l'objectiu de consensuar unes línies estratègiques que permetessin afrontar conjuntament i coordinadament les problemàtiques específiques que afectaven aquests municipis i que no eren empreses per altres instàncies administratives, els vint-i-set ajuntaments costaners de la província de Barcelona* i quaranta-sis institucions i entitats que treballen en l'àmbit del litoral metropolità, van constituir el febrer de 2004 l'Associació Pla estratègic litoral, amb l'objectiu d'impulsar la realització del Pla estratègic per al litoral de la Regió Metropolitana de Barcelona.

El mes de juliol es van posar en marxa els treballs tècnics de redacció del Pla, amb la previsió que fossin enllestits en un any. Els treballs es van adreçar a l'estudi i diagnòstic de qüestions pròpies del litoral, com la contaminació de les aigües i dels fons marins; la regressió de la sorra a les platges; la qualitat del paisatge litoral no urbanitzat, i aquells directament relacionats amb la progressiva integració metropolitana, com els increments acusats de població resident, la suburbanització progressiva i l'impacte d'infraestructures amb traçats antics com el ferrocarril i la carretera N-II. Aixímateix, el diagnòstic va considerar que es tractava d'un territori amb unes demandes turístiques i de lleure molt intenses, sotmès a unes grans pressions immobiliàries i a uns processos de canvi social i cultural accelerats que podrien banalitzar la memòria col·lectiva i la identitat de cada poble i ciutat.

Estructura organitzativa

Organitzativament, el Pla es va recolzar en els treballs iniciats dos anys enrere pel Fòrum de Municipis del Litoral, entitat dinamitzada pel Consorci El Far per fomentar l'intercanvi d'experiències entre els vint-i-set municipis costaners de la província. El Consell General del l'Associació Pla estratègic litoral està presidit per l'excalde de Barcelona Joan Clos Matheu (Partit dels Socialistes de Catalunya, PSC), i les quatre vicepresidències tenen un representant de la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Barcelona, la Mancomunitat de Municipis i l'Autoritat Portuària de Barcelona. La Comissió Delegada està presidida per Maite Arqué Ferrer, alcaldessa de Badalona (PSC), i Jordi Baijet Vidal (PSC), alcalde de Sitges, n'és el vice-president. El Consorci EL FAR va coordinar la Secretaria Tècnica del Pla, l'organització de les activitats i la gestió de l'Associació. La consultora MCRIT SL i l'Agència Metropolitana Barcelona Regional (BR) van realitzar els treballs tècnics i la redacció del Pla.

Metodologia de treball

Els treballs es van organitzar en tres grans etapes: Informació, Diagnosi i Estratègies. Les fites establertes en el pla de treball de el pla de treball determinaven un calendari de lliuraments: informe de situació (lliurat el setembre de 2004), informe de diagnosi (gener de 2005), informe final d'estratègies (juliol de 2005) i acord definitiu d'estratègies (novembre de 2005).

D'acord amb el pla de treball establert, es van crear diversos grups de treball: cinc comissions d'eix de caràcter tècnic i sectorial, a més d'un sisè grup de treball dedicat a la concreció d'un sistema d'informació geogràfica; una comissió assessora, formada per institucions públiques, i una vuitena de prospectiva i estratègies, integrada per experts que treballen en l'àmbit municipal. En total, més de sis-centes persones entre membres d'institucions i

entitats van participar en el procés de treball.

En el decurs de l'any es van realitzar sis jornades temàtiques obertes al debat, per tal de facilitar la participació de tots els agents implicats. També es va dinamitzar el treball acadèmic dels estudiants del Màster d'Estudis Urbanístics i Territorials de l'Escola d'Administració Pública i de la titulació de Paisatge de la Universitat Politècnica de Catalunya. La web del Pla va ser emprada com a espai de comunicació i difusió de resultats permanent de l'Oficina Tècnica, i com a suport per presentar nous continguts.

Presentació de la diagnosi del litoral

El 13 d'abril del 2005 el Palau Maricel de Sitges va acollir una sessió de treball sobre la Diagnosi i l'Esborrany de Propostes Estratègiques del Pla. Andreu Ulied i Seguí, director d'MCRIT SL i coordinador tècnic del Pla, i els representants de BR, el gerent Miquel Sodupe Roure i el director de Projectes Ambientals de BR, Antoni Alarcón, van ser els encarregats de presentar els primers resultats de la Diagnosi.

El president del Consell General va insistir en el fet que projectes d'aquest tipus són molt necessaris en un territori litoral que va definir de complex i tèsat. Clos va convidar la resta d'alcaldes a "dissenyar un teixit urbà que garanteixi les possibilitats de creixement i feina, en una barreja d'usos que permeti evitar els desplaçaments". En aquest sentit, tant Maite Arqué com Jordi Baijet van concloure que la sessió havia estat un pas més per permetre als municipis actuar d'una manera consensuada i coordinada en la gestió del litoral

Les Propostes Estratègiques

Les grans línies d'acció estratègica definides al Pla aborden aspectes com la protecció del paisatge, la restauració ecològica, la transformació urbana, la reconversió de la xarxa viària, la millora del transport públic, les noves oportunitats de desenvolupament econòmic, la cohesió social, la cultura i la gestió integrada del litoral. Tots plegats es desenvolupen en una sèrie de propostes generals d'acció.

Destaca la proposta de creació de l'Agència Catalana del Litoral, depenent de la Generalitat de Catalunya, amb l'objectiu de coordinar les accions necessàries per gestionar de manera integrada els problemes específics del litoral. L'Agència hauria de comptar amb la participació de totes les administracions amb competències en el litoral i tindria l'encàrrec primer d'elaborar amb caràcter urgent un programa d'inversions prioritàries per a aquest territori.

El 16 de novembre el Consell General aprovà el Pla. A final del mateix mes, el plenari de l'Associació Pla estratègic litoral va presentar les Propostes Estratègiques definitivament aprovades per tots els membres. El 2006 estava prevista l'aplicació del pla de comunicació per divulgar els treballs realitzats, llibre Pla estratègic litoral coordinat per l'equip tècnic del FAR, i la posada en marxa de l'Observatori del Litoral. Així mateix, s'esperava que les administracions amb competències directes sobre el litoral tinguessin en compte les estratègies aprovades als respectius plans i programes d'actuació.

*Els vint-i-set municipis costaners de la província de Barcelona que participen al PEL són, ordenats de nord a sud: Malgrat de Mar, Santa Susanna, Pineda de Mar, Calella, Sant Pol de Mar, Canet de Mar, Arenys de Mar, Caldes d'Estrac, Sant Vicenç de Montalt, Sant Andreu de Llavaneres, Mataró, Cabrera de Mar, Vilassar de Mar, Premià de Mar, el Masnou, Montgat, Badalona, Sant Adrià de Besòs, Barcelona, el Prat de Llobregat, Viladecans, Gavà, Castelldefels, Sitges, Sant Pere de Ribes, Vilanova i la Geltrú i Cubelles.

Continguts relacionats

[PLA ESTRATÈGIC PER AL LITORAL DE LA REGIÓ METROPOLITANA DE BARCELONA \(2005\)](#)